

Meest gestelde vragen tijdens de Coronacrisis

Vragen over persoonlijk beschermende middelen (PBM)

Waar halen we de persoonlijk beschermende materialen vandaan voor de zorg in het kraambed?

Jouw kraamzorgorganisatie en de kraamverzorgende die als ZZP'er werkt kan PBM inkopen via de reguliere leverancier.

Overleg als ZZP'er bij schaarste met de verloskundigen of met de GGD in jouw buurt.

Moeten we kraamverzorgenden niet beschermen in alle gezinnen? Je weet maar nooit?

Nee, het advies is dat je de - op dat moment de geldende- [maatregelen](#) vanuit de kraamsector hanteert.

Wanneer gebruik je welke PBM als er geen aanwijsbare corona besmetting is?

Het advies vanuit de sector bij geen (ogenschijnlijke) besmetting is: [zie het gebruik van beschermende middelen](#)

Kort overzicht:

Geen PBM

Als je niet in een risico gebied werkt en er geen tekenen van besmetting zijn.

Uitzonderingen zijn:

- Als het kraamgezin er om vraagt, maar er verder geen aanwijsbare reden is: Mondkapje type I
- Bij een kwetsbare kraamverzorgende die niet genoeg afstand¹ kan houden tot de kraamvrouw: Alle PBM

Wel PBM mogelijk (is alleen een advies!)

Als je niet genoeg afstand¹ kan houden tot de kraamvrouw én in een risicoregio werkt.

Voor risicogezinnen (gezinnen die zich niet aan de corona hygiënemaatregelen houden of niet instrueerbaar zijn) geldt hetzelfde advies als in risicoregio's. Echter in loondienst overleg je altijd met je werkgever en als je werkt als ZZP'er maak je je eigen afweging om PBM te gebruiken.

Wat doe ik als ik PBM nodig- en het niet voorhanden heb?

Neem contact op met je leidinggevende als je in loondienst bent. De kraamzorgorganisatie is verantwoordelijk voor het scheppen van een veilige werksituatie. Zij kunnen ook naast de reguliere leveranciers PBM aanvragen via het portaal van Mediq: Mijn MedBIS. Mediq heeft hiervoor een speciale PBM-aanvraagomgeving ingericht. De kraamverzorgenden die werken als ZZP'er, kunnen contact opnemen met de GGD in de buurt en de samenwerkende verloskundigen.

¹ langer dan 15 minuten op minder dan 1,5 meter afstand tot de persoon of langer dan 3 minuten op minder dan 30 cm van het gezicht van de persoon.

Moet ik mijn uniform in de sluis uittrekken bij thuisisolatie?

Ja, als je geen schort hebt, moet je je schone uniform aan- en uittrekken in de sluis of je uniform al thuis aantrekken en schone kleren meenemen.

Moet ik mijn schoenen aan- en uittrekken tijdens de coronacrisis?

Je kunt werkschoenen meenemen naar het gezin en daar achterlaten. Of je nu werkschoenen aan hebt of niet, na elke werkdag of bij zichtbaar vies worden, de (werk)schoenen huishoudelijk schoonmaken.²

Moet jij als je een hoofddoek draagt deze ook in de 'sluis' verwisselen bij een mogelijke besmetting?

De hoofddoeken horen dan ook bij het uniform en moeten net als het uniform in de sluis verwisseld worden.

Waar moet ik op letten bij het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen?

Zie kaart:

https://www.nhg.org/sites/default/files/content/nhg_org/uploads/20200312_nhg_praktijkkaart_aan- en uittrekken_van_persoonlijke_beschermingsmiddelen.pdf

Instructiefilms

- [Instructie gebruik mondkapjes voor zorgmedewerkers](#)
(Zie ook de factsheet wanneer is welk masker nodig)
- [Instructie gebruik handschoenen voor zorgmedewerkers](#)

Vragen over besmetting

Wat doe ik als de kraamvrouw tijdens mijn zorg toch besmet blijkt?

PBM gebruikt	afstand	acties kraamverzorgende
Geen of onvoldoende	Genoeg afstand gehouden	*
Geen of onvoldoende	Te weinig afstand of te lang	**
Genoeg	n.v.t.	***

*Als je geen PBM (of mondkapjes met te weinig bescherming type I, IR en II) hebt gedragen, maar wel op afstand¹ bent gebleven: Start je met het [thuisisolatieprotocol](#) tot de testuitslag van de kraamvrouw bekend is. Als de test negatieve test blijkt te zijn, dan stoppen met isolatieprotocol. Als de test positief is doorgaan met het isolatieprotocol en zelf alleen testen bij klachten.

**Als je geen PBM (of mondkapjes met te weinig bescherming type I, IR en II) hebt gedragen en je hebt wel op kortere afstand gewerkt, dan start je met het [thuisisolatieprotocol](#) tot de testuitslag van de kraamvrouw bekend is. Bij negatieve testuitslag van de kraamvrouw stoppen met isolatieprotocol en bij een positieve testuitslag, moet jij in quarantaine en jezelf ook laten testen. Blijf thuis tot je testuitslag bekend is. Bij negatieve test kan je weer werken.

² <https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/hygieneadviezenhuiszorg>

***Als je wel goede beschermende PBM hebt gedragen dan start je met het [thuisisolatieprotocol](#) tot de testuitslag bekend is. Bij een negatieve testuitslag van de kraamvrouw kan je stoppen met het isolatieprotocol. Bij een positieve test doorgaan met isolatieprotocol en je hoeft je niet te testen tenzij je klachten krijgt.

Moet ik me laten testen als de partner of een ander lid van de familie nu ogenschijnlijk besmet is?

Als je genoeg afstand¹ hebt gehouden tot de partner, hoef je niet te testen. Wel gaat het [thuisisolatieprotocol](#) in.

Wat zijn kwetsbare kraamverzorgenden?

Kwetsbare kraamverzorgenden zijn volgens het RIVM medewerkers die een verhoogd risico hebben op een ernstig verloop van COVID-19. Op [de website](#) van het LCI/RIVM is te vinden wanneer iemand in een risicogroep valt. Voor deze groepen kraamverzorgenden kan extra bescherming geregeld worden, bijvoorbeeld in de vorm van PBM of een spatscherm.

Wanneer moet ik me laten testen?

- Als je coronaklachten hebt.
- Als je met iemand niet genoeg afstand hebt bewaard met degene die positief getest is op corona.

NB. Een negatieve test komt vaker voor in deze situatie als je zelf nog geen klachten hebt. Krijg je later wel klachten laat je alsnog testen.

Vragen over het geven van zorg

Hoe werk je in de gezinnen zonder symptomen van besmetting?

Zie [werkinstructie](#) tijdens coronacrisis *Veilig werken in de kraamzorg in een (ogenschijnlijk) niet-besmette situatie*.

Is er ook een instructiefilm hoe om te gaan met het isolatieprotocol?

Ja, Medsim heeft in samenwerking kraamzorg VDA met steun van ZonMW een [mooie instructie film](#) voor kraamverzorgenden ontwikkeld.

Mag ik mijn telefoon gebruiken?

Ja, dat mag, maar neem hierbij de volgende richtlijnen in acht:

- Reinig (communicatie)apparatuur dagelijks.
- Maak vooraf én achteraf je handen schoon bij het gebruik van (communicatie)apparatuur tijdens cliëntgebonden werkzaamheden.

Hoe moet ik zorg op afstand geven?

Met zorg op afstand bedoelen we: Instructies en begeleiding aanbieden aan de ouders, als je niet daadwerkelijk aanwezig bent in het gezin. Dit kan door bijvoorbeeld beeldbellen of het laten zien van instructiefilmpjes en apps. (Zie [handreiking kraamzorg op afstand](#))

Hoe instrueer ik mensen die een andere taal spreken over de hygiëne en veiligheidsmaatregelen?

Er is een '[handreiking kraamzorg op afstand](#)' ontwikkeld. Bij de gezondheidsadviezen staan in verschillende talen de hygiëne en de veiligheidsmaatregelen met betrekking tot corona omschreven.

Via de tolktelefoon door de verloskundige of via de tolktelefoon van het ziekenhuis, kan duidelijk gemaakt worden, welke beschermende maatregelen er zijn genomen in het kraambed.

Er is een [instructiekaart](#) voor laaggeletterden ontwikkeld door het KCKZ, die ook gebruikt kan worden voor anderstaligen. Deze instructiekaart kan je geven voor je start in een kraamgezin om ze beter te informeren en te instrueren.

Mag ik de baby in bad doen bij een gezin zonder symptomen van corona?

Ja, je mag de baby in bad doen.

Hoe moet ik desinfecteren als ik geen alcohol heb?

- Huishoudbleek moet verdund worden in koud water.
- Verhouding: 250 ml pure bleek op 10 liter water (=50 ml bleek op 2 liter water) gebruiken.
- De chlooroplossing minimaal 5 minuten laten inwerken.
- Naspoelen met schoon water.
- Schoonmaakdoekje: Na gebruik doekje niet opnieuw in emmer stoppen maar nieuw schoon doekje gebruiken. Doekje (wegwerp) meteen weggooien of wassen op 60 graden.

Gelden er andere regels als de kraamvrouw corona heeft en de anderen bewoners nog niet?

Voor de kraamverzorgende is er geen verschil in handelen bij thuisisolatie met of zonder huisgenoten. Pas de normale hygiëneregels toe en gebruik de genoemde persoonlijke beschermingsmiddelen zowel in de ruimtes waar de patiënt verblijft als waar de huisgenoten verblijven.

Waar kunnen we cliënten naar verwijzen als ze algemene vragen over het coronavirus hebben?

Op de website www.allesoverzwanger.nl is een speciale pagina ingericht waarop de veel gestelde vragen van cliënten over het coronavirus zijn beantwoord.

Is het assisteren bij een bad bevalling gevaarlijk?

Het blijkt uit onderzoek¹ dat juist als cliënten in bad bevallen, ze minder besmettelijk zijn voor hun omgeving.

Heb je nog vragen die hier niet beantwoord zijn?

Stuur je vraag per mail naar het KCKZ: info@kenniscentrumkraamzorg.nl Wij zullen zoveel mogelijk vragen beantwoorden. De kraamzorgorganisaties kunnen veelal ook met hun vragen bij Bo Geboortezorg terecht.

¹ Oxford Brookes University: Coronavirus COVID-19: Supporting healthy pregnant women to safely give birth. Birth 29th April 2020; Dr Ethel Burns, Senior Lecturer Midwifery, Oxford Brookes University
Dr Claire Feeley, Associate lecturer, Oxford Brookes University